

2.3. JAUNĀKĀS ZIŅAS PAR KRŪMU ĶAUĶA — *Acrocephalus dumetorum* Blyth — IZPLATĪBU LATVIJĀ

Līdz mūsu gadsimta 40. gadiem šī austrumu suga Latvijā nebija konstatēta, tomēr tika norādīts, ka tai iespējams pie mums iemaldīties (Transehe, Sināts, 1936). Pirmo reizi kā ligzdotājs krūmu ķauķis Latvijā konstatēts 1944. gadā pie Kokneses, kā arī Rīgas tuvumā (Racenis, 1947).

Igaunijā šī suga parādījusies daudz agrāk — laikā no 1890. līdz 1893. gadam Tartu un Hellenurmes apkārtnē, pēdējā laikā izplatījusies arī rietumu piekrastē un salās, bet Somijā kļuvusi jau par visai parastu sugu (Rootsmäe, Veroman, 1974).

Krūmu ķauķa izplatības robeža rietumu virzienā arvien paplašinās — vismaz 6 gadījumos tas atzīmēts Zviedrijā (SOF, 1970) un 1975. gadā — pirmo reizi Norvēģijā (Ree, 1977).

1976. gadā krūmu ķauķis konstatēts arī Lietuvā (Kurlavičius, 1976), Kaļiņingradas apgabalā (Гришанов, 1977) un Dānijā (Dybbro, 1978).

Pēdējos gados krasi audzis krūmu ķauķa novērojumu skaits mūsu republikā. 1974. gadā (21. augustā) viens pirmā gada īpatnis noķerts Rikavā (Rēzeknes raj.); Nagļos (Rēzeknes raj.) 1975. gadā (10. jūnijā) dzirdēts viens dziedošs īpatnis; 1976. gadā (11. augustā) noķerts viens pirmā gada putns (J. Priednieka mutisks ziņojums); 1977. gadā (28.—29. jūnijā) dzirdēti divi dziedoši īpatņi; 1978. gadā (24. maijā) noķerts viens īpatnis. Grundzālē (Valkas raj.) 1978. gadā (maijā, jūnijā un jūlijā) noķerti pavisam 12 īpatņi (A. Eglīša mutisks ziņojums). Rīgas nomalēs — Beberbeķos 1975., 1976. un 1977. gadā (maijā, jūnijā un jūlijā) katru gadu dzirdēts pa vienam dziedošam īpatnim (A. Petriņa rakstisks ziņojums); Saulesdārzā 1978. gadā (23. un 24. maijā) noķerti divi īpatņi (J. Priednieka mutisks ziņojums).

34

LITERATŪRA

- Dybbro T. Oversigt over Danmarks fugle 1978. København, 1978.
 Kurlavičius P. Nauji paukščiai. Mūsu gamta, 1976, № 12, 39.
 Racenis J. *Acrocephalus dumetorum* Blyth. — ein neuer Brutvogel in Lettland. 1947. Ornithol. Beob., 44, 3, S. 93.
 Ree V. Trekkfuglundersøkelse på Utsira 1972.—77. Sterna, 1977, 16, 3, 113—202.
 Rootsmäe L., Veroman H. Eesti laululinnud. Tallinn, 1974.
 S. O. F Förteckning över Sveriges fåglar, Stockholm, 1970.
 Transehe N., Sināts R. Latvijas putni. Rīga, 1936.
 Гришанов Г. В. Изменение фауны гнездящихся воробьиных птиц на территории Калининградской области. Тез. докл. VII Всесоюзн. орн. конф. I, 1977. с. 51.

J. Baumanis

LPSR ZA Bioloģijas institūts

Бауманис Я. Новые сведения о распространении садовой камышевки — *Acrocephalus dumetorum* Blyth. в Латвии.

Приводится ряд наблюдений садовой камышевки в Латвии в 1974—1978 гг. (наблюдения поющих самцов и случаи отлова, в том числе — молодых).

35